

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

Quòd magnum bonum sit hæc omnia mala sæculi effugisse per religiosam vitam. Cap. xi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

qui ex eminenti loco ad terram alliditur, manibus, & pedibus, & reliquis membris terram tangit, & puluere aspergitur, aut luto, sordibusque sedatur: sic rerum mundanarum sectator, vniuersis viribus animæ suæ, non aliud quam puluerem, & lutum amplectitur. An non huiusmodi homines cogitationes suas terræ habent affixas, si quidem de illis scriptum est: Oculos suos statuerunt declinare in terram? Non casu, aut perfunctorie: sed magno conatu, & tamquam rem ferid agendam, mentis oculos, cogitationes scilicet in terram defigunt. Similes illis iniquis iudicibus, qui declinauerunt oculos suos, vt non viderent cælum, neque recordarentur iudiciorum iustorum.] An non affectus terrestres habent, quorum Deus venter est (vt ait Paulus) & gloria in confusione ipsorum, qui terrena sapiunt? Quinam sunt isti (inquit Chrysolomus) nisi qui terrena curant? Edificemus domos. Vbi? in terra, inquit. Possideamus agros, in terra rursus. Acquiramus principatum, iterum in terra. Potiamur gloria, in terra quoque. Ditescamus, omnia in terra. Isti sunt, quorum Deus venter est; qui enim nihil rerum spirituum curant, sed hic omnia possident, & terrena ita curant, merito Deum ventrem habent, dicentes: Comedamus, & bibamus: cras enim moriemur.] An non verba istorum terrena sunt, quorum os maledictione & amaritudine plenum est, & sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebāt, venenum aspidum sub labiis eorum? Quos si audias ex verbis, non Christi discipulos, sed iracundie seruos, cupiditatis vernas, libidinis amatores iudicabis.

Psal. 116.
11.

Dam. 13.
9.

Philip. 3.
19.
Corysibi.

1. Cor. 13.
32.

Psal. 133.
3.

Ber. ser. 1.
de aduen.
111.

Dam. lib.
de Ba. e.
12.

An non tandem opera mundanorum ad terram retinent, qui (vt ait Bernardus) ommissis veris & salutaribus studiis, caduca potius & transitoria querunt? Hos merito confert cum illis, qui submersi periclitantur in aquis. Nam sicut isti omni conatu tenent, neque vlla ratione deserunt, quod primum occurrit manibus, licet tale sit, quod omnino prodesse non possit: ita miseri, insipientesque mundani, caduca, & peritura apprehendunt, magnaque contentione retinent, quibus haud dubie, neque naufragium effugient, neque saluare poterunt animas suas.

Hos igitur tam viles, tam despectos, & in terram, siue in terrenarum rerum desideria proiectos, mundus irridet, & illis tamquam aleis, aut tesseris ludit. Iam illos extollit, iam deiecit: nunc rebus secundis lætificat, postea successibus aduersis contristat, hodie bonis temporalibus implet, postera die pauperes, & vacuos derelinquit. Et in his omnibus vnus finis est insaltees mundanos decipere, & ac si essent trochi puerorum mutabilitatis scutica huc illicque agitare. Hunc mundi ludum, quo mundanis illudit, Ioannes Damascenus his verbis describit: Et est secundum veritatem odibilis iste mundus, & abominabilis: Nam quantacumque donat amicis suis, cum ira denuo diuipit ea, nudatosque omni bono, & confusione indutos, omnibusque grauibus prægruatos æternæ transmittit tribulationi. Quos modo exultat, subito vltima miseria humiliat, subdens eos pedibus omnium inimicorum suorum. Tales ergo gratiæ ipsius, talia sunt & dona. Inimicus enim est amicorum suorum, & hostis omnium, qui faciunt eius voluntatem. Discerpit crudeliter incumbentes super se, eneruat illos, qui confidunt in eo. Fædus posuit cum insipientibus, & promissiones falsas eis pollicitus est, ad hoc tantum, vt trahat eos ad se. Illis sibi acquiescentibus ingratus ipse, & fallax demonstratur, nihil eorum complendo, quæ promiserat. Hodie regem aliquem constituit, & cras seruitutis iugo supponit. Hodie multis affluentem bonis,

cras mendicantem reddit. Hodie coronam gloriae eius vertici imponit, sed vultum illius cras in terram deprimat. Hodie exornat collum illius splendidis gemmis, dignitatum torquibus, cras humiliat ferreis vincum compedibus. Amabilem hunc ad modicum omnibus facit, odibilem vero paulo post facit & abominabilem. Hodie lætificat, & cras lamentis eum & fletibus afficit. Qualem vero, & his finem imponit, audi. Habitatores gehennæ dilectores suos perficit miserissime.]

Ecce, ô anima, ludum mundi, quo te tamquam pila ludebat, & huc illicque versabat. Ad hoc proiecta videbaris super faciem terræ in abiectioe animæ tuæ, in die qua nata es, vt mutabilitati exposita in nulla re confiteres, neque securitatem inuenires. Merito ergo conata es, à puluere terra consurgere, & in locum sublimem, atque in altiore statum properare, in quo facile est ex istis, quæ numerauimus, malis euadere, & contraria bona, non sine gaudio, & tranquillitate possidere. Iam itaque liberata, viris sanctis te non solum vita, sed etiam actione gratiarum adiunge. Qui læti, & alacres canunt, Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium, laqueus contritus est, & nos liberati sumus, adiutorium nostrum in nomine Domini. Quemadmodum enim auicula, cauea aut laqueo soluta, libere volat, quouis appetitus animalis impulerit, & in arbore residens alacriter garrit, quasi aucupi, qui eam tenebat, insultans: ita isti sæculi liberati laqueis, & carcere sollicitudinam inanium exoluti, in horto sanctæ religionis confidentes, mandum, qui eos vincetos detinebat, irrident, affectibus in sublime volant, & Deum à quo se sentiunt in spiritus libertatem assertos, ingenti laudatione concelebrant.

Psal. 123.
7.

Quod magnum bonum sit hæc omnia mala
sæculi effugisse per religiosam vitam.

CAPVT XI.

I hæc ita sunt, sicut re vera sunt, nemo est qui non videat, magnum bonum, & præstantissimum Dei donum esse, ab his nos malis euasisse, & in religiosam vitam euolasse. Et quidem hoc diuinum beneficiū, non simplex, sed duplex est: Alterum, quod religiosi tantis malis eripimur, neque enim paruum bonum est carere malo, & præsertim tanto malo, quod cumulus omnium malorum esse videtur. Alterum vero quo contrariis bonis beneficiis que donatur. Duobus namque modis potest quis à naufragio eripi, vel à dura suorum hostium seruitute liberari: primo, si ex medijs fluctibus, vel ex cuneis hostium erutus in litore, vel in patria sua liber, sed nudus & pauper relinquitur. Secundo, si hostibus, vel procellis exemptus ad priorem dignitatem, vel maiorem euehatur, & magnis opibus cumuletur. In quo multo præstantius donum est, & sanè ex duobus beneficiis compactum: quorum vnum est ex procella, vel ex hostibus liberari, per se satis expectandum, quod aperta experientia demonstrat eorum, qui ex tempestate, non minus nudi, quam alacres euadunt, aut ex ergastulo liberi, sed tamen pauperes aufugiunt.

E

Alterum vero simul cum euasione periculi, opes nunquam habitas comparasse, & magnos honores, aut dignitates acquisisse. Ita profus nos in religiosa vita duo hæc beneficia recepimus, & quod mala sæculi intolerabilia effugimus, & quod bona ineffabilia, quæ nunquam in mentem nostram venerunt,

Iob. 42. 10.

Greg. 35. mor. 6. 11.

Psal. 141. 6. Hebr. 13. 14.

1. Petr. 2. 11.

Hebr. 11. 13.

Ber. ferm. 7. quadr.

Psal. 38. 13.

Matt. 23. 9.

Psal. 26. 10.

sumus sine meritis assequuti. Quae duo in patiente Iob adumbrata videmus. Hic enim non solum ab insanabili morbo conualuit, sed omnia, quae amiserat, oues, & boues, camelos, & asinos, filios, & filias, duplicata recepit. Quia licet post aduersitatis probatio nem, septem tantum filios, & tres filias genuerit, tamen duplices filios recepit, quia quos vita functos viderat, non perdidit, sed (vt inquit Gregorius) in occulta animarum vita seruaui. Eodem modo religiosam vitam amplexi, a malis saeculi, & morbis immedicabilibus conualuimus, & bona, si quae erant in mundo, non duplicata, sed centuplicata, suscepimus.

Vt vero haec duo beneficia praestantissima, minime nostram cognitionem, gratitudinemque praetercant. exacte ea examinemus, sigillatimque expendamus. Ingens bonum est ab aliquo magno malo eripi, quanto maius erit a tantis simul malis educi? Praestantissimum bonum est aliquod maximum beneficium sine vilo merito accipere, quanto praestantius erit tantis, ac tam diuinis beneficiis simul ditari? Ita non exprobrat nobis Dominus: Radix tua, & generatio tua de terra Chanaan. quia per religiosam vitam, non incolae terrae sumus, sed caeli habitatores efficiamur. Portio namque nostra in terra viuentium, & no ster municipatus in caelis est, non habemus hic manentem ciuitatem, sed futuram inquirimus, cuius si regulam nostram custodiamus, iam ciues decreti sumus. Nec mirum esse debet si ciues patriae caelestis habitemus in terra, quia terram incolimus, non tamquam ciues, sed tamquam aduenae, & peregrini. Nobis enim praecipue loquitur Petrus Apostolus. cum ait: obsecro vos, tamquam aduenas & peregrinos, abstinere vos a carnalibus desiderijs, quae militant aduersus animam. Nam si illi patres antiqui uxores ducentes, & huius mundi substantiam possidentes, a longae promissionis sibi factas saluabatur (vt Paulus ait) & fitebantur se hospites esse, & peregrinos super terram, quanto potiori ratione nos erimus in mundo peregrini, qui neque uxores ducimus, neque nostri iuris sumus, neque domum propriam agnoscimus, neque viliissimum obolum, tanquam proprium, possidemus? Peregrinus (inquit Bernardus) via regia incedit, non declinat ad dexteram, neque ad sinistram: si forte iurgantes viderit, non attendit: si nubentes, aut choros ducetes, aut aliud quodlibet facientes, nihil minus transit, quia peregrinus est. non pertinet ad eum de talibus. Ad patriam suspirat, ad patriam tendit, vestitum, & victum habens: non vult alijs onerari. Quis non videat haec omnia religiosi conuenire, quia a Domino charitate dilatati, regiam viam mandatorum currunt, saecularium iurgia nec respiciunt quidem, ludos & prosperitates non curant. Suum iugiter desunt incolatum, dicentes: Quoniam aduenae ego sum apud te, & peregrinus, sicut omnes patres mei. Qui ita transeunt per terram Chanaan, ad terram promissam, ad patriam viuentium festinantes, & ibi desiderio, & operum imitatione habitantes, iam desierunt esse incolae saeculi, & facti sunt incolae caeli, ciues sanctorum, & domestici Dei.

Iam non dicet nobis, qui saeculo vale diximus: Pater tuus Amorrhaeus, & mater tua Chetaea. Quia illud a Domino mandatum accepimus, & patre nolite vocare vobis super terram, vnus est enim pater vester, qui in caelis est. Quid mihi cum parentibus, qui me ad labores, & lachrymas genuerunt, quos in limine iacentes calcavi vt ad crucis vexillum euolarem? Quid mihi & illis, nam postquam illos reliqui, mei oblitos esse cognoui? Pater enim meus, & mater mea dereliquerunt me: Dominus autem assumpsit

me. Quid tandem mihi & illis, quos obliuisci, & relinquere iubeor, vt partem, quam optavi, in aeternum accipiam? Nam si quis venit ad me (inquit) & non odit patrem suum, & matrem, non potest meus esse discipulus. Non igitur patres mei rebelles sunt, & infani, sed pater meus est tu, quem sequor, quem amo, cui placere, & similis esse cupio, Deus meus, & susceptor salutis mea.

Neque etiam illud probro dabitur nobis: Et quando nata es in die ortus tui non est praecisus umbilicus tuus. Quia pia nutrix nostra sancta religio, per votum castitatis, libidinem, & incontinentiam refecit, & per votum paupertatis, & obedientiae, propriam voluntatem, & reliquarum passionum intemperantiam amputauit. Vixne audire, quam bene in die ortus nostri, quo Deo nati sumus, umbilicus inordinatarum passionum nobis praecisus sit? Audi ex ore Hugonis Victorini quid sit religiosa disciplina, quam in ipso ingressu religionis sumus amplexi, & aperte videbis eam vnuerfos affectus amputare, & rerum terrenarum concupiscentias cohibere. Disciplina (inquit) est compes cupiditatis, malorum delictorum carcer, fraxinum lasciuiae, elationis iugum, vinculum iracundiae, quae domat intemperantiam, leuitatem ligat, & omnes inordinatos motus mentis, atque illicitos appetitus suffocat.

Si haec tam inimica vitiorum nos Domino nascentes suscepit, quis dubitet, neque fuisse negligentem, neque obliuiosam in comprimendis vanis desiderijs, ac effratis cupiditatibus amputadis? Est ne in religiosa vita, qui umbilicum cupiditatum praecindat, & omnia noxia, & superflua refecet. Hoc enim primo facit Dominus per seipsum, sermone suo interius docente, ineptas concupiscentias amputas. Quia cum iam fecerimus fructum, mundana contemendo, & vitam puram, & illibatam sectando, aequum erat, vt ipse nos purgaret, & affectus inordinatos cohiberet, cum scriptum sit: Et omnem palmitem, qui fert fructum, purgabit eum, vt fructus plus afferat. Deinde nos purgat per leges, & regulas scriptas. Neque enim solum laude sua (vt legimus in Isaia) infrauit nos, sed etiam regule, ac legis gladio munuit. Vt extranei nos considerantes, & admirantes, dicant, Quia exaltationes Dei in gutture eorum, & gladij accipites in manibus eorum. Fraxinum est diuina laus, cui iugiter inhaeremus, quia tenet nos, ne in verba inania, & opera infructuosa feramur praecipites, & gladius est regula, quae circumcidit non carnem, sed cor, vt in populo Domini numeremur: Viget enim adhuc lex Domini, non corpori adaptata, sed cordi. Quia masculus, cuius cor circumcisum non fuerit, delebitur anima illa de populo suo. Tandem hanc spiritualem amputationem facit Dominus per correctionem praetorum, qui nihil dissimulat, neque impunitum relinquit: per exempla fratrum, qui sibi ipsis acriter imperantes, opere docent non similia praestare, & per ipsam nostri status naturam, cum nihil aliud sit, quam veteris hominis, & omnium operum eius spoliatio, affectuumque nostrorum abiectio.

An dicetur iam animae cuiuscumque nostrum: Et aqua non es lota in salutem? Minime, si moribus, vitam, quam profitemur, seruamus. Quae vita est penitentiae, non vno, vel duobus diebus, sed omnibus diebus, & noctibus peccata vicia saecularis desect, & maculas inter mundanos contractas abundantissima lachrymarum profusione detergens. Quare enim no dicam de qualibet religiosa domo bene instituta ac gubernata, quod Ioanes Climacus de monasterio penitentium, aut religione fugientium, dixit. Vidi rem vera (si dicere id audeam) quae negligentis oculus

Luc. 14.

Psal. 88. 27.

Hugo de instr. no. uitor. c. 10.

Ioan. 15. 2.

Isa. 48. 9.

Psal. 149. 6.

Gene. 17. 14.

Climacus 5. de uiscerata penit.

non vidit, aurisque desidioli non audiuit, & in cor-
pore hominis non ascenderunt, res & verba, quae Deo
vim inferre possent, habitus & studia, quae ipsius stu-
dia celerissime flecterent.] Non sine magna nostra
confusione aspiciamus, quosdam grauius peccata saeculi,
quotidie magnis fletibus, & cordis compunctione
lugentes, alios, qui ab ipsa pueritia se Deo dederunt,
leuissimas maculas ex humana conuersatione contra-
ctas, amarissimis lachrymis descentes, alios praedesi-
derio maioris puritatis suspirantes, & pro eius ob-
tentu enixè diuinum adiutorium inuocantes, alios
vsque ad multam noctem stare pernixes, si forte va-
leant noua dona, & charismata de manu caelestis regis
impetrare, alios flagris, ciliciis, ieiuniis, & pectoris
transionibus seipsum affligentes, alios publice, &
coram cætu fratrum suos defectus sponte propalan-
tes, alios ita suos sensus & affectus comprimentes, vt
non carnem gestare, sed iam eam exuisse videantur:
alios ita studium virtutum vniuersarum sectantes, &
diuinæ familiaritati inhaerentes, vt potius ciues caeli,
quam terræ habitatores appareant.

Hæc omnia, & alia, quae sciens, vidensque praetereo,
amplectuntur perfectionis studia, vt seipsum munda-
rent, & lauent, & pulchritudinem in dies maiorem
acquirant. Quis dubitet istos in salutem lauari, qui-
bus tanta est munditiæ cura, tanta puritatis, & in-
nocentiæ custodia? Quis ambiget ad salutem munda-
dari, quibus promittit Dominus per Ioëlem. Et munda-
bo sanguinem eorum, quem non mundaui, &
Dominus commorabitur in Sion.] Si deus iustificat,
quis est qui condemnet?]

An tandem dicitur per probrum animæ religio-
sa. Et sale non es salita, neque inuoluta pannis?]
Nequaquam: Quia tanto sale sapientiæ caelestis
abundat, vt sit salinis, id est, sanctorum patrum libris
circundata, ex quibus colligit, quo seipsam saliat,
& alios etiam verbo, & doctrina condit. In ipsa cor-
poris refectione, in qua seculares solent gula, & ebrie-
tate, ac verbis saltem otiosis suas animas putreface-
re, anima religiosa isto diuino sale, quo se praeseruet,
non caret; quia ibi frater resonat alicuius sancti pa-
tris volumen legens, cuius, sicut corpus cibis, ita
mens doctrina reficitur. Magnum certe bonum, quod
recumbentibus, & conuulentibus discipulis appa-
ruit I E S V S, & eos incredulitatis increpuit, & re-
rum faciendarum admonuit. Sed huius magni boni
quotidie anima religiosa in corporis refectione per-
fuit, dum Christum per os Gregorij, Bernardi,
aut Basilij, aut alicuius sancti patris, loquentem au-
dit, docentemque, quid facto opus sit, & negligenti-
am, ad fœcordiam animæ increpantem, quo inter
ipsas epulas in dulces lachrymas interdum, fletusque
resoluit. Sale profectò salita est, quae ibi sapien-
tiam addiscit, ubi alij sapientiam perdunt, imò &
vsum propriæ mentis amittunt.

Sed quid de huius animæ vestibis dicam? Quae
quantò verius exteriorem corporis cultum contem-
nit, tantò pulchrius interioribus indumentis orna-
tur. Virtutum sanè decore procedit induta, nimirum
castitate, humilitate, mansuetudine, obedientia,
patientia, charitate. Hæc enim sunt indumenta (vt
inquit Hugo) quibus anima potest caelestis Impera-
tori placere. Non enim exteriorem, sed interiorem
pulchritudinem requirit sponsus, sicut scriptum est:
Omnis gloria eius filia regis ab intus.] Quae èd pre-
tiosiora sunt, quod ab anima, non sine assatu diui-
no proprio labore, atque industria comparantur.
Nam si, vt refert Beatus Hieronymus, apud Græ-
cos Philosophos ille laudatur, qui omne, quo vtere-
tur, vsque ad pallium, & annulum, manu sua factum

gloriat, quid ni anima in Domino glorietur,
quae vestes istas virtutum aded pretiosas, & pul-
chras propriis actionibus fecit, Dei gratia, & fauo-
re munitis, & magna vigilantia, ac labore quaesuit:
Non deest profectò qui faciat illi vnum ex his mi-
sertus eius, quia Deus ipse, & religiosus status, &
omnes tum maiores, tum aequales, tum minores, in-
ter quos viuit, tum ipsa, viribus diuinis adiuta se
purgat, illustrat, & veltit.

Non est proiecta super faciem terræ in die, qua
nata est: quia eo ipso, quod mundo moritur, & Do-
mino in religione nascitur, vniuersi eam honorant, &
magna reuerentia, & veneratione suspiciunt. Quis
enim non eos prosequatur honore, à quibus non
modicam percipit vtilitatem? Huiusmodi autem vti-
les populis, sancti, & iusti sunt, quales omnes reli-
giosi, à rebus mundanis remoti, & Deo consecrati
esse deberent. Quare nemo erit sanae mentis, qui
eos non veneretur, atque suspiciat. Plurimum re-
fert (inquit Ambrosius) & moralem edificat affe-
ctum, si etiam numerum iustorum simpliciter acci-
piamus prodesse populorum saluti. Comprimat, &
refecat inuidiam, confundit improbitatem, virtutem
incitat, auget gratiam. Nemo enim inuidere debet
alteri laudem, quae sibi proficit, atque improbus quis-
que redemptorem suum, dum suscipit, frequenter
imitatur. Certè veneratur, plerumque etiam dili-
git] Et rursus alio loco idem Beatissimus doctor ait:
Ciuitates Leuitarum redemptrices significauit Moy-
ses: quia is, qui fugit ad eam animam, in qua ha-
bitat Dei verbum, quae vrbis modo munita, atque
vallata sit, perpetuam libertatem acquirit sibi. Sicut
enim in ciuitatibus Leuitarum, erat penarum remis-
sio, vt si quis ad eas confugeret, qui non voluntaria
necem hominis admiserat, nulli eum occidere lice-
ret intra vrbes duntaxat positum Leuitarum, ita
quem peccati proprii pernitet, quod aut impruden-
ter, aut inuitus admisit, si Leuitarum adhaereat inco-
latui, & ab his praceptoribus, qui Dei mandata dis-
pensant, recedendum non putet, lex ipsa ab omni
eum commissi flagitij poena, supplicioque liberat.]
Qui tam viles & fructuosi sunt populis, non proi-
cientur super faciem terræ tamquam viles & abie-
cti, sed ad omnibus summis laudibus extollentur.

Magnum ergo Dei beneficium est à tantis mis-
eriis, tanta ignominia, ac paupertate, tantis periculis
calamitosi saeculi eripi, & in statum tam praestantis-
simum, omnibusque opibus spiritualibus refectum
adduci. Quare, o vos, qui ad vitam religiosam vo-
camini, & à Domino vestras animas diligente, ad
religiosorum catus intrandum inuitamini, ponite
excusationes, rumpite motas, & hodie si vocem
eius audieritis, nolite obturare corda vestra. Fugite
huius vastissimi maris pericula, à sana vitiorum
tempestate, & occasione procellis vos remouete,
& proa nauigij ad littora viuientium retorta in
portum religionis appellite. Ego, vt verba Hiero-
nymi vsurpem, non integra rate, vel mercibus, nec
quasi ignarus fluctum praemoneo, sed quasi nu-
per naufragio eiectus in littore, doctus naua timi-
da nauigationis voce denuncio. In illo aestu Cha-
rybdis luxuria salutem vorat. Ibi ore virgineo ad
pudicitiam perpetranda naufragia Scylla, ceu reni-
dens libido blanditur: hic barbarum littus, hic Dia-
bolus pirata cum sociis portat vincula capiendis.
Nolite credere, nolite esse securi. Licet in modum
stagni fuscum aequor arideat, Licet vix summa fa-
centis elementi spiritu terra crispentur, magnos hic
campus montes habet, intus inelustum est pericu-
lum, intus est hostis, expedite ruentes, vela suspen-
dite,

Ios. 3. 27.

Rom. 8.
34.Mar. 13.
14.Hugo in
reg. c. 6.Psal. 44.
14.
Hier in
Neposia-
n. c. 8.Amb. lib.
de Cain
& Abel
c. 3.

Ibid. c. 4.

Psal. 94. 8.

Hier. Ep.
1. ad He-
lio. c. 5.
com. 1.

dire, crux antenna figatur in frontibus, tranquillitas ista tempestas est.]

Magna igitur sapientia est Domino vocanti non reluctari, & in tanto discrimine constitutis, opem ferenti summo mentis ardore consentire.

Tu verò, qui iam vocatus à Domino, mundum effugisti, & in fidelem patriam, perfidos parentes, affectuum intemperantiã, cordis inamuditiã, ignorantiam mentis, turpem nuditatem, bonorum paupertatem, viriorum ignominia, atque omnia Babylonis pericula deseruisti, totis visceribus, ac omni conatu metis tuo liberatori Deo gratias referre procura, canta carmen Isaie in honorem illius. Domine Deus meus es tu, exaltabo te, & confitebor nomini tuo, quonia fecisti mirabilia, cogitationes antiquas fideles, amen. Quia posuisti ciuitatem in tumultum, (illam, quam ego meis prauis operibus edificabam) urbem fortem in ruinam, domum alienorum, vt non sit ciuitas, & in sempiternum nõ edificetur.] O rem mirabilem à te, Domine, ex aternitate in bonum nostram cogitatum, & præordinatum! Propter quod laudabit te populus fortis, ille qui spretis mundi illecebris, se tibi Deo benignissimo consecrauit, & ciuitas gentium robustarum, quæ vitis vniuersis bellum indicit, timebit te. Quid si iam habitu, & professione sæculi vitia, & peccata effugisti, fuge etiam & mente. Nam (vt inquit Ambrosius) Gloriosa hæc fuga est, fugere à facie peccati. Sic fugit Iacob. Matre sua dicente. Dixit enim Rebecca: Exurgens fuge in Haram. Sic fugit Moyses à facie Regis Pharaonis, ne cum aula regia coinquinaret, ne irretiret potentia. Denique pretiosus Egypti diuitiis estimauit opprobrium Christi. Sic fugit etiam Dauid à facie Regis Saul, & à facie Absalon: Denique fugiens augebat incrementa pietatis, qui & insidiatori percipit, & parricida salutem rogauit. Sic fugit & po-

Isaia 25.

Amb. lib. de fuga sæculi, c. 4.
Gen. 27.
43.
Exod. 2.
15.
I. Reg. 10.
1.
I. Reg. 15.

Apulus Hebræorum, vt fides eius, & vita inter fluctus sibi aperiret viam. Fuga illa erat trames innocentia, virtutis via pietatis assumptio. Audeo dicere, sic fugit & Ionas in Tharsis, non corporis fuga, sed mentis ascensione, qui vsque ad Christi ascendit similitudinem, vt fieret typus Christi. Dicit enim: sicut fuit Ionas in ventre ceti tribus diebus, & tribus noctibus, sic erit & Filius hominis in corde terre tribus diebus & tribus noctibus. Nam si non fugisset, numquam de ventre ceti esset auditus.

Ne putes te adhuc in tuto positum, si quod statu deseruisti, animo & vita non deseras. Nam hæc statu solum, & non operatione relicta, magis quam in sæculo onerant, & vehementius nos in terram depriment. In mundo enim cum possessione rerum terrenarum, licet difficulter, tamen saluari possumus, si amor mensuram diuinæ legis ponamus, & modum in mandatis præscriptum non transgrediamur. At in religione, si ab gehenna liberari cupimus, omne dominium, rerumque possessio, omnis carnis illecebra, omnis proptia voluntas abiicienda est. Si ergo saluari contendimus, (vt ait Bernardus) à præsentis sæculo nequã, quid adhuc de hoc mundo decernimus? Si exire volumus, quid compedes nostros nobiscum trahere laboramus? Bonamus aureos esse, sed multo melius est sine his liberari, quam eorum occasione teneri. Non æstimemus pretium, sed impedimentum consideremus, ne præter ipsam, quæ dura fatis reputanda est, conditionis necessitatem, etiam cupiditatis visco inhaerere hic incipimus, & inanis sollicitudinis nexibus irretiri. Ad hæc itaque animo abiicienda tantum beneficium diuinæ vocationis nos moueat, & periculum imminens, tum inquietudinis, tum amittenda salutis instiget. Et his malis mundi consideratis, iam bona religiofa vitæ, quæ tantum tetigimus, paulò latius audiamus.

Exod. 13.
8.

Iona 1.3.

Matt. 12.
40.

Bern. ser. de eo quod scriptum est, Beatus homo, qui audit sapientiam, etc.

PARS SECVNDA.

De bonis vitæ Religiofa.

NON A religiofa vitæ, qui vellet omnia conscribere, id ipsum profectò aggrediretur quod qui intenderet cali stellas numerare. Religiofa enim vitæ celum est, aut imago quædam cali sanctissima, quam sicut stella Firmamentum, ita variis ac innumera bona condecorant. Ingressus ipse plurimis bonis plenus est, quæ Deus ad victoriam sæculi, & comitum eius Diaboli, & carnis, & ad noui hospitis in suam domum gratæter admissi consolationem impertit. Progressus innumerabilibus domis, & occasionibus proficiendi refertus, quibus homo ad vitæ puritatem euebitur. Egressus mirabili tranquillitate mentis, & abundantissimis ad beatitudinem acquirendam auxiliis cumulatus. Atque adeo, qui niteretur hæc omnia minutatim edicere, prius vitam, et si longam acciperet, & omni alia occupatione vacuam, quam scribendi materiam desiniret. Quamobrem, ne quod breui narratione dici non potest, dicere præsumamus, sola ea vitæ nostræ bona, quæ Sanctus Propheta Ezechiel tangit, explicemus. Ille autem sic habet: transiens autem per te, vidi te conculcari in sanguine tuo. Et dixi tibi cum esses in sanguine tuo: Vire. Dixit, inquam, tibi: In sanguine tuo vire. Multiplicatam quasi germen agri dedi te, & multiplicata es, & grandis effecta, & ingressa es, & peruenisti ad mundum muliebrem: vbera tua intumuerunt, & pilus tuus germinavit: & eras nuda, & confusione plena. Et transui per te, & vidi te: & ecce tempus tuum, tempus amantium: & expandi amictum meum super te, & operui ignominiam tuam.

c. 26.6.